

OTSUS

Vaidlustusaja number	94-25/287982
Otsuse kuupäev	21.04.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	EKT Teed OÜ vaidlustus Transpordiameti riigihankes „Viljandi hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2025-2030“ (viitenumber 287982) riigihanke osas 1
Menetlusosalised	Vaidlustaja, EKT teed OÜ, esindaja vandeadvokaat Kristina Laarmaa Hankija, Transpordiamet, esindaja Ege Stiina Järvmägi Kolmas isik 1, Sakala Teed OÜ, esindaja advokaat Kristjan Kers Kolmas isik 2, Verston Eesti OÜ, esindaja vandeadvokaat Marko Mehilane
Menetlustoiming	Hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmise lubamise taotluse lahendamine

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 193 lg 5 alusel

Jätta rahuldamata Transpordiameti taotlus hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmise lubamiseks.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kolme tööpäeva jooksul otsuse teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 280 lg 2).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Transpordiamet (edaspidi Hankija) viib läbi avatud hankemenetlusega riigihanget „Viljandi hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2025-2030“ (viitenumber 287982) (edaspidi Riigihange).

---

¹ Riigihangete seadus

2. Transpordiameti 08.04.2025 käskkirjaga nr 1.3-1/25/0178 tunnistas Hankija vastavaks kuue pakkuja pakkumused, sh EKT Teed OÜ, Verston Eesti OÜ ja Sakala Teed OÜ pakkumused, lükkas tagasi ühe pakkumuse ja tunnistas edukaks Sakala Teed OÜ pakkumuse. 09.04.2025 käskkirjaga nr 1.3-1/25/0185 kvalifitseeris Hankija Sakala Teed OÜ ja jättis ta kõrvaldamata.

3. 09.04.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) EKT Teed OÜ (edaspidi Vaidlustaja) vaidlustus, milles taotletakse Sakala Teed OÜ (edaspidi ka Kolmas isik 1) ja Verston Eesti OÜ (edaspidi Kolmas isik 2) pakkumuste vastavaks tunnistamise, Sakala Teed OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise ja Sakala Teed OÜ kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsuste kehtetuks tunnistamist.

4. 14.04.2025 laekus vaidlustuskomisjonile Hankija taotlus hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmiseks RHS § 193 lg 5 alusel (edaspidi Taotlus), mida Hankija põhjendab kokkuvõtlikult:

- avaliku huviga – riigiteede korrashoid on elutähtis teenus ja esineb oht elutähtsa teenuse katkemisele;
- väitega, et Riigihanke eesmärk ei oleks hilisemalt saavutatav (hankelepingust tuleneb vältimatu vajadus sõlmida leping enne 01.05.2025);
- Vaidlustaja pahatahtlikkuse ja majandusliku kallutatusega.

5. RHS § 193 lg 6 alusel nõudis vaidlustuskomisjon 15.04.2025 menetlusosaliste seisukohti Taotluse kohta.

5.1. Vaidlustaja palub Taotlust mitte rahuldada, põhjendades seda kokkuvõtlikult järgnevalt:

- Hankija ei ole põhjendanud intensiivset avalikku huvi, mis õigustaks ja kaaluks üles Vaidlustaja huvi. Õige pole Hankija väide, et Riigihanke esemeks oleva teenuse osutamine vältimatult katkeb, kui Kolmanda isikuga 1 ei ole Riigihankes sõlmitud lepingut hiljemalt 01.05.2025;
- Hankija väidab paljasõnaliselt, et Riigihankes on avalikust huvist lähtudes tungivalt vajalik lepingu sõlmimine hiljemalt 01.05.2025. Riigihanke alusdokumentidest (edaspidi RHAD) seda ei nähtu;
- Hankija on Riigihanke välja kuulutanud alles 10.12.2024, pakkumuste esitamise tähtpäev oli 24.03.2025, Hankija on otsused teinud 08.04.2025. Hankemenetluse planeerimisel peab Hankija mh arvestama võimalusega, et esitatakse vaidlustusi nii hanketingimustele kui ka otsustele.

5.2. Kolmas isik 1 palub Taotluse rahuldada, põhjendades seda kokkuvõtlikult järgmiselt:

- RHAD hankelepingu projekt (edaspidi Hankeleping) p-is 5.5 on ette nähtud lepingu sõlmimine hiljemalt 01.05.2025;
- Kolmas isik 1 nõustub Hankija põhjendustega lepingu kiireloomulise sõlmimise osas, kuna teehoole on kõrge avaliku huviga teenus;
- avalik huvi kaalub üles Vaidlustaja õiguste võimaliku kahjustamise;
- vaidlustus on hüpoteetiline, oletuslikel argumentidel ja ilmselgelt perspektiivitu.

5.3. Kolmas isik 2 on Taotluse rahuldamisega nõus, põhjendades seda avaliku huviga, mis on olulisem ja kaalukam kui Vaidlustaja erahuvi, samuti asjaoluga, et vaidlustus on vähemalt Kolmanda isiku 2 osas perspektiivitu.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

6. RHS § 193 lg 5 sätestab: *Kui vaidlustatakse riigihanke menetluses hankelepingu sõlmimisele*

eelnev ajaliselt viimane hankija otsus ja kui oluline avalik huvi, mida võidakse kahjustada hankelepingu sõlmimata jätmise korral, kaalub üles vaidlustaja õiguste võimaliku kahjustamise, võib vaidlustuskomisjon hankija põhjendatud taotluse alusel teha igas vaidlustusmenetluse staadiumis otsuse hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmise lubamise kohta. Tulenevalt RHS § 193 lg-st 5 peavad hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmise lubamiseks olema samaaegselt täidetud kõik järgmised tingimused:

- 1) vaidlustatud on hankelepingu sõlmimisele eelnev ajaliselt viimane hankija otsus;
- 2) hankelepingu sõlmimata jätmisega võidakse kahjustada olulist avalikku huvi;
- 3) oluline avalik huvi kaalub üles vaidlustaja õiguste võimaliku kahjustamise.

Antud juhul ei ole vaidlust, et hankelepingute sõlmimisele eelnevad ajaliselt viimased Hankija otsused on Riigihankes vaidlustatud. Samuti ei vaidle menetlusosalised selle üle, et Riigihanke esemeks olevate teenuste tellimise vastu võib Hankijal olla oluline avalik huvi.

7. Asjaolu, et teenuse tellimise vastu on oluline avalik huvi, iseenesest ei täida koosseisu hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmiseks, st avaliku huvi olemasolu ei tähenda automaatselt seda, et Vaidlustaja õiguste võimalik kahjustamine on olulise avaliku huvi olemasolu korral alati aktsepteeritav. Olulise avaliku huvi kaitsmine peab olema võimalik hankelepingu viivitamatu sõlmimise kaudu, sest üksnes selliselt saab asuda seisukohale, et oluline avalik huvi kaalub üles Vaidlustaja õiguste võimaliku rikkumise. Ei saa olla vaidlust, et hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmine kahjustab pöördumatult Vaidlustaja õiguseid, sest välistab hankelepingu sõlmimise Vaidlustajaga. Pärast seda, kui Hankija sõlmib hankelepingud Kolmanda isikuga 1, on Vaidlustajal võimalik nõuda üksnes Hankija tekitatud kahju hüvitamist.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et antud juhul ei ole Hankija veenvalt põhjendanud (rääkimata tõendamisest), et ainus võimalus selle olulise avaliku huvi kaitsmiseks on hankelepingu sõlmimine Kolmanda isikuga 1 enne vaidlustusmenetluse lõppu.

7.1. Hankija väidab viitega Tallinna Ringkonnakohtu määruses haldusasjas 3-25-497 esitatud põhjendustele, et *esineb oht elutähtsa teenuse osutamise katkestuseks*. Vaidlustuskomisjon viidatud määruses sellist kohtu põhjendust ei näe. Selgitusega [a]rvestades, et *inimeste elu ja tervise ning vara kaitseks on sätestatud teeseisundi nõuded, peab hankelepingu teisele poolele jääma piisav ajavaru, valmistumaks lepingu täitmiseks, sh hankima selleks vajalikud asjad on kohus möönnud kaaluka avaliku huvi olemasolu (määruse p 9), mitte seda, et avalik huvi on kaitstav vaid lepingu sõlmimisega hiljemalt 01.05.2025*. Avaliku huvi puudumist Riigihankega tellitava teenuse vastu ükski menetlusosaline Taotluse lahendamisel ei väida.

Sellisel seisukohal, et *hankeleping tuleks sõlmida enne 01.05.2025*, on määrusest nähtuvalt olnud Hankija ja määrusest ei ole tuvastatav seisukoht, et avalikku huvi tuleks kohtu hinnangul kaitsta hankelepingu sõlmimisega enne 01.05.2025.

7.2. Antud juhul on Hankija vältimatut vajadust sõlmida hankeleping enne 01.05.2025 põhjendanud viitega Hankelepingu p-idele 5.1-5.5. Vaidlustuskomisjon saab sellest viitest mh aru selliselt, et sealt peaks nähtuma ka tõestus Hankija väitele, et kui nõustumust hankelepingu sõlmimiseks ei anta, ei oleks Riigihanke eesmärk enam hiljem saavutatav (muid põhjendusi Taotluses esitatud ei ole).

Hankelepingu p-id 5.1-5.5 on sõnastatud järgmiselt:

- 5.1. *Korrashoiu teostamise tähtaeg on 5 aastat alates esimese lepinguaasta algusest, millele järgneb garantiiperiood kuni 24 kuud vastavalt Lepingus sätestatud tingimustele.*
- 5.2. *Teehooldaja alustab Korrashoiu tegemist alates 01.10.2025.a kell 00:00.*
- 5.3. *Teehooldaja lõpetab Korrashoiu tegemise 30.09.2030.a kell 24:00.*
- 5.4. *Korrashoiu tegemine on jaotatud viieks 12-kuuliseks perioodiks.*
- 5.5. *Juhul, kui Tellijast sõltuvatest asjaoludest ei ole Lepingut sõlmitud hiljemalt 01.05.2025.a. ja Teehooldaja ei ole valmis Lepingut täitma, on Teehooldajal õigus alustada*

Korrashoiu tegemist pärast 5 kuu möödumist alates Lepingu sõlmimisest kell 00.00. Korrashoiu tegemise lõpp 30.09.2030.a kell 24:00 jääb samaks ja sellisel juhul ei ole Lepingu punktis 5.1 Korrashoiu tegemise periood 5 aastat alates esimese lepinguaasta algusest vaid lühem nende päevade võrra võttes arvesse käesoleva Lepingu punkti 5.5 esimeses lauses sätestatud Korrashoiu tegemise tegelikku algusaega. Samuti lepingu punktis 5.5. viidatud juhtumil ei ole Korrashoiu tegemine jaotatud viieks 12 kuuliseks perioodiks nagu lepingu punktis 5.4. on sätestatud.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankelepingu p-ides 5.1-5.4 sätestatud tähtajad ei ole 2025. aasta aprilli seisuga ohus. Vastupidiselt Hankija ja Kolmanda isiku 1 väidetule on Hankelepingu p-i 5.5 eesmärk võimaldada Hankijal sõlmida hankeleping ka juhul, kui 01.05.2025 hankelepingu sõlmimiseni ei jõuta, mistõttu Hankija väited seonduvalt Riigihanke eesmärkide täitmise võimatusega pärast vaidlustusmenetlust (kui hankelepingu sõlmimiseks luba ei anta) ei ole õiged. Puudub vaidlus, et hetkel kehtib leping Riigihankega tellitavate teenuste osas kuni 01.10.2025 ja ohtu teenuse katkemisele enne vaidlustusmenetluse lõppemist ei ole. Märkimisväärne on, et Kolmas isik 1 ka ei väida, et talle on hädavajalik (minimaalne) ajavaru 5 kuud valmistumaks lepingu täitmiseks.

9. Kuna kolmas tingimus RHS § 193 lg-s 5 sätestatud koosseisu täitmiseks ei ole täidetud, tuleb Taotlus jätta rahuldamata.

Tallinna Ringkonnakohus on kohtumääruses haldusasjas 3-25-33, p-is 12, mh sedastanud, et *kui vaidlustus on ilmselgelt perspektiivitu, tuleb VAKO-l hankija taotlus RHS § 193 lg 5 alusel üldjuhul rahuldada, eeldusel et tehakse kindlaks oluline avalik huvi, mida hankelepingu kohene sõlmimata jätmine võib kahjustada.* Antud juhul ei ole avaliku huvi kahjustumine olukorras, kus hankelepingut kohe ei sõlmita, põhjendatud ega tõendatud, mistõttu vaidlustuse perspektiivikus (perspektiivitus) käesolevale otsusele mõju ei avalda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Angelika Timusk